

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 50 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1925.

PATENTNI SPIS BR. 2606.

Oscar Wauthier, inžinjer, Forest, Belgija.

Vodenica sa maljevima i valjara.

Prijava od 21. avgusta 1922.

Važi od 1. novembra 1923.

Ovaj pronačinak odnosi se na poboljšanje kod vodenica sa maljevima i valjara, kojima je cilj da povećaju koristan efekat takvih vodenica, da povećaju njihovu trajanost, i da otklone lomljenje maljeva ili okretnih delova, kad isti dodju u dodir sa telima vrlo velike čvrstoće. Ovi rezultati postižu se naročito maljevima odnosno valjcima od čvrstog čelika, od kojih se prvi kreću na rukavcima, koji su raspoređeni između obrtnih dobošnih koturova, dok u slučaju upotrebe valjaka ovi leže u pogodnim žlebovima koturova. Maljevi odnosno valjci od čvrstog čelika mogu se okretati oko svojih rukavaca odnosno klizati tamno u oluke kotura, tako da se ovi zbog centrifugalne sile bacaju spolja, ali se svojim klaćenjem prekidaju i ponovno padaju, čim izmedju njih i pancirne ploče zapadne komad materijala prevelike čvrstoće i time ovi komadi materijala slobodno prolaze. Ako se tiče samo raspoloživa vodenice s maljevima, onda se predviđa još jedan naročiti raspored procepa između kotura, dobošnih kotura, koji nose malj i pancirne ploče vodeničnog omotača, koji propušta samo sitan prah mliva. U priloženom nacrtu prestavljen je predmet pronačinaka kao primer i to pokazuje:

Fig. 1 vertikalni presek kroz srednju osu vodenice sa maljevima.

Fig. 2 vertikalni presek po liniji A—B fig. 1.

Fig. 3 delimičan presek kroz omotač fig. 2 u uvećanoj rasmeri, iz koje se vidi spoj gornjeg i donjeg dela omotača pomoći žleba i pera.

Fig. 4 izgled malja.

Pig. 5 vertikalni presek po C. D. fig. 4.

Fig. 6 uzdužni presek kroz valjara.

Fig. 7 presek po B—D fig. 6.

Fig. 8 presek po A—B fig. 6.

Fig. 9 izgled valjka od tvrdog čelika.

Naprava vodenice sa maljevima i valjare sastoji se iz oklopa od tvrdog live-nog gvožđa, koji je u unutrašnjosti potpuno oklopljen i sastavljen je iz dva glavna dela, gornji deo A obrazuje zaklopac 1, dok je donji deo B uzidan kao podnožje na kamenoj osnovi. Ova dva dela omotača spojena su pomoći dvojnih šarki C, koji imaju obrtni rukavac koji se izvlači, umetanjem kružnog žleba i pera D, da bi se sprečilo svako izlaženje prašnih delića iz omotača.

Kožni zaptivni prsten E, koji leži na svakoj strani omotača u odgovarajućem žlebu ležišta za pokralnu osovinu omotača, sprečava izlaženje praha na mestima gde se nalazi ležište osovine. Zbog raspoloživa šarki omot čevog zaklopca omogućeno je uvek nadgledanje sadržine vodenice, za što treba izvući samo jedan rukavac šarke, da bi tada digli zaklopac pomoći lanca za zatezanje jednog čekrka i t. d., koji se zakači o rupu predvidjenu na zaklopцу 1.

Donji deo omotača nosi na dva ležišta, nalivena belim metalom i automatski pod-mazivana, sa velikom površinom nošenja, osovinu za pogon, koja pravi od prilike 400—1000 obrta u minutu, na čijem je jednom kraju utvrđen kotur za pokre-tanje kaiša. Na osnovi motora utvrđena

je kutija G od tvrdog čelika sa dva rasporedjena kotura H ili su prosto klinom pritvrdjena dva ili više kotura bez kutije. Ovi koturi snabdeveni su otvorima a, b, d, e, f, odnosno žlebovima vodjačima, u kojima leže rukavci maljeva od tvrdog čelika a', b', c', d', e', f, odn. rukavci valjaka.

O rukavce a', b', c', d', itd. njihaju se u slučaju vodenice sa maljevima, maljevi od tvrdog čelika, koji se oko ove slobodno obrću. Ovaj način utvrđivanja maljeva sprečava prelom malja, ako izmedju istog i oklopa dodju vrlo tvrdi komadi materijala. U tom slučaju maljevi prestanu sa klaćenjem i padnu, tako da se ne treba bojati preloma, a masa malja može se potpuno zatvoriti. Hodanje pak istog vršiće se samo lagano zbog velike čvrstine materijala i njegove velike radne površine. Na svakom rukavcu a', b', c', itd. rasporedjena su, dva ili više malja, prema važnosti sprave, veličine materijala koji se lomi i željene veličine krajnjeg proizvoda. Maljevi se mogu sastojati iz dva dela, naime iz jednog centralnog dela 1, koji prestavlja komad, kojim se masa prerađuje, i iz dva kraka 1, 1', tako da se deo malja koji se haba može zameniti. Ovaj deo rasporedjen je izmedju oba kraka malja i utvrđen je pomoću rukavca 1, na pr. kvadratnog preseka, i ovaj poslednji je utvrđen pomoću čivije. Ako je pak reč o valjari, mesto vodenice sa maljevima, onda se zamenjuju maljevi valjcima, koji leže pomoću dva na njima predviđena centralna rukavca u žlebovima d koturova (v fig. 9). Valjci mogu slobodno klijiti u žlebovima-vodjačima r, r', r'' kotura (v fig. 7). Koturi su kod vog rasporeda učvršćeni klinom tako jedan prema drugom posadjenim, da srednje ose valjaka m, koje paralelno idu sa osovinom za pogon, jedne komore, tako da srednje ose svih valjaka, u produženju, padaju na kružnu liniju i to u istim ostojanjima na istoj.

Usled obrtnog uticaja, svi valjci za mlevenje, koji su načinjeni od vrlo tvrdog čelika, usled centrifugalne sile, odbacuju se prema tvrdoj pancirnoj ploči odn. prema zidovima komora za mlivo H, H', H'', i lome i pulverizuju na taj način mlivo koje se uvodi kroz levak za sisanje M. U komorama obešene lopatice R naginju se usled centrifugalne sile prema pancirnoj površini, tako otvaraju otvore koturova (G i td.), kroz koje onda mlivo može iz prve komore za mlivo stupiti u drugu, iz ove u treću itd.

Na odvodnom levku, koji je priključen uz poslednju komoru, postavljen je ventilator V, koji je pokretan od osovine za

pogon vodenice sa maljevima a pomoću kajša, taj ventilator usisava najzad fino usitnjeno mlivo iz poslednje komore, pomoću sita S, koje može na pr. biti načinjeno od izbušenog gvozdenog lima. Mlivo zaostalo u situ dakle nedovoljno samleveno, vraća se ponovno radi još jednog mlevenje u levak za sisanje M.

Kod ovog rasporeda vodenice sa maljevima, jedan naročiti udarni oblik I spoljne rešetke krajnjih koturova i unutarnje rešetke pancirnih ploča sprečava, da komadi mliva preko izvesne veličine mogu izlaziti izmedju krajnjih kotura i omotača. Samo prah i sitan materijal mogu proći ali pada kroz predviđeni procep K opet na mlivo. Sve pancirne ploče 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8', 9, 9', (fig. 1 i 2) i a, a u unutrašnjosti omotača mogu se menjati i tako su razdeljene, da se mogu od jednog jedinog čoveka demonrirati. Unošenje mliva u vodenicu sa maljevima može se vršiti kao kod valjare ma na koji način na pr. pomoću levka M, koji je utvrđen na gornjem delu omotača.

Napred opisanom spravom mogu se mleti sve vrste minerala i takvi raznog stepena tvrdoće na pr. šljunak, krečnjak, silikat, peščar, fosfat, zgure, stako, kvarc, ugalj itd. Prema željenoj finoći, mliva upotrebljavaju se dve tri ili više komora za mlivo i bira veličina i težina maljeva odn. valjaka za mlevenje, odgovarajući brzini i željenoj efektu sprave.

Za materijal manje tvrdoće može se dno donjeg dela vodenice sa maljevima snabdeli omotom od roštiljnih šlapova N, N', N'', usled čega se dobija sitnije samlevena masa.

Patentni zahtjevi:

1. Vodenica sa maljevima i valjara naznačena time, što se maljevi slobodno kreću na zavrtnjima izmedju krajnjih kotura jedne kutije učvršćene na osovinu za pogon, koji se sastoje iz kutija koje obuhvataju zavrtnje, sa dva bočna kraka, koje su vezane sa maljem, koji se može menjati i to pomoću zavrtnja kvadratnog preseka, koji su utvrđeni za krake pomoću čivija.

2. Vodenica sa maljevima i valjara, naznačena time, što se ista sastoje iz dva dela; koja se vade, od kojih jedan obrazuje zaklopac a drugi podnožje i koji su pomoću dvostrukih šarki spojeni sa obrtnim rokavcima, koji se vade, i snabdeveni na njihovom spojnom mestu perom i žlebom, radi sprečavanja odlaženja.

3. Vodenica sa maljevima ili valjara, naznačena time, što su na osovinu za pogon klinom utvrđeni okrugli čelični koturi (G, G' itd.), koji su snabdeveni radi-

alnim žljebovima (r), u kojima leže tako, da slobodno klize, i da njihove srednje ose u produženju padaju na kružnu liniju i to u ravnim ostojanjima jedna od druge, i što koturi (G, G' itd.) imaju otvore koji su snabdeveni lopaticama, ove poslednje nagnju se pri mlevenju usled centrifugalne sile prema oklopu i oslobođaju otvore za prolaz mliva u komore za mlevenje.

4. Vodenica sa maljevima ili valjara, naznačena time, što je ista u unutrašnjosti izvedena sa promenljivim, pancirnim pločama od tvrdog čelika.

5. Vodenica sa maljevima ili valjara, naznačena time, što je ista razdeljena, prema željenoj finoći mliva i jednoj za drugim otvorima povezanim komorama (h, h' itd.).

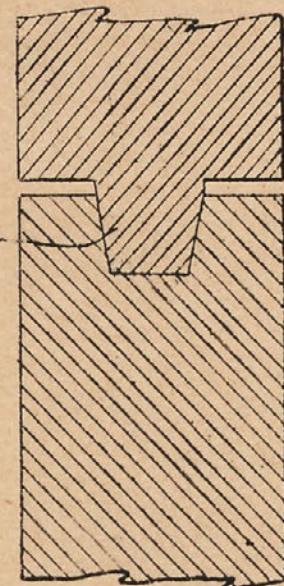
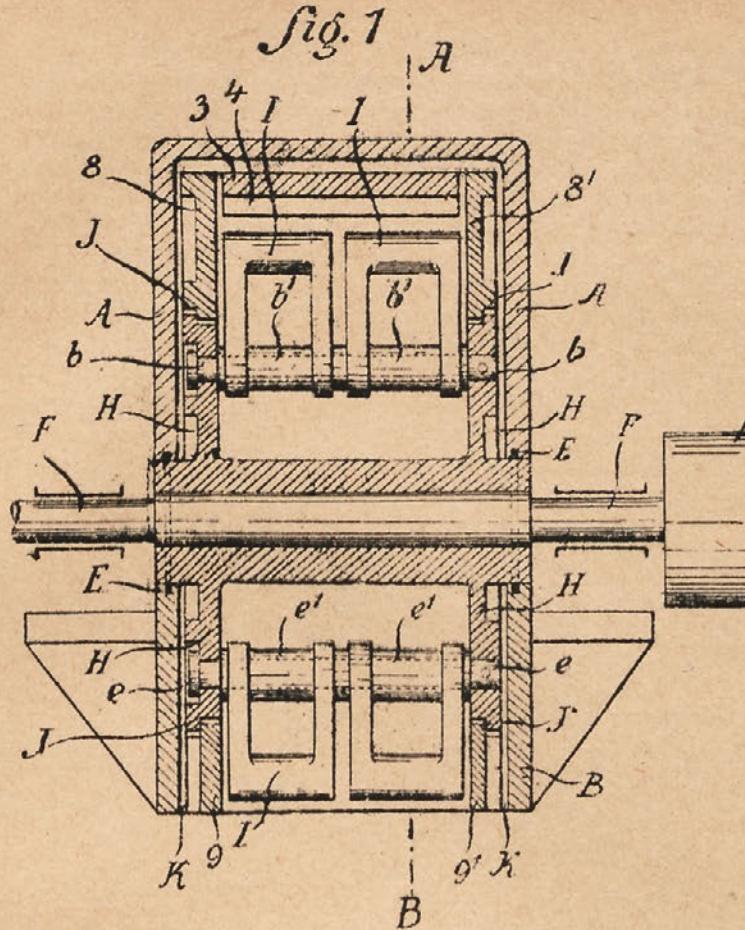

Fig. 2.

